

Voorzitter

hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over drie moties**, ingediend tijdens het debat over de **Werkloosheids-wet**, te weten:

- de motie-De Wit over de voorgestelde wijziging van de vrijstellingen (26200-XV, nr. 55);
- de motie-Harrewijn over opschorting van het aanpassen van een aantal vrijstellingen (26200-XV, nr. 56);
- de motie-Verburg over een voorstel voor een samenhangend beleid met betrekking tot participatie van ouderen (26200-XV, nr. 57).

(Zie vergadering van 1 april 1999.)

In stemming komt de motie-De Wit (26200-XV, nr. 55).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP en GroenLinks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Harrewijn (26200-XV, nr. 56).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks en de SP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Verburg (26200-XV, nr. 57).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, het CDA, het GPV, de RPF en de SGP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

De vergadering wordt vijf minuten geschorst.

Aan de orde is het debat over **de situatie in Kosovo**.

De **voorzitter**: Hierbij zijn aan de orde de brief van 3 april 1999 van de minister van Defensie (22181, nr. 244) en de brief van 6 april 1999 van de ministers van Buitenlandse Zaken,

van Defensie en van Justitie (22181, nr. 245).

Ik deel aan de Kamer nog het volgende mee. Er is een brief rondgegaan waarin staat dat behalve de minister-president en de ministers van Buitenlandse Zaken en van Defensie de minister voor Ontwikkelingssamenwerking bij dit debat aanwezig zou zijn. Dat is echter niet het geval, omdat zij nog niet is teruggekeerd uit Macedonië.

□

De heer **De Hoop Scheffer** (CDA): Mevrouw de voorzitter! Wat boven de pet gaat, wat onbegrijpelijk is, waar je niet aan went en ook nooit aan mag wennen, ook niet na 13 of 14 dagen oorlog, zijn die beelden van die tienduizenden mensen die vechten om een toegeworpen brood, die daar onder een zeltje zitten, in de modder en ook in hun eigen uitwerpselen. Je ziet dan dat wij kennelijk niet in staat zijn, ook na 14 dagen niet, om die mensen op een minimale manier te helpen. Je ziet wel dat alle tv-netwerken van de wereld in datzelfde gebied niet alleen hun mensen hebben, maar ook hun vrachtauto's en hun straalzenders. Daar word je een beetje verontwaardigd over. Nogmaals het gaat ons en vele anderen boven de pet. En je vraagt je dus af: hoe kan dat toch en hoe komt dat toch? Ik denk dat wij daar vanmiddag nog een goed met elkaar over moeten praten. Het gaat om tienduizenden mensen. De berichten van vanmorgen zijn dat er weer grenzen worden gesloten en dat mensen heen en weer worden getrokken en vaak, tegen hun wil, bij duizenden worden getransporteerd. Daar moeten wij het over hebben.

Nederland kan dat natuurlijk niet alleen veranderen. Ik begrijp volstrekt dat de minister voor Ontwikkelingssamenwerking afwezig is en spreek vandaag de regering toe. Maar wat Nederland wel kan en ook moet doen, is alles uit de kast halen en alles doen wat in zijn vermogen ligt om die situatie menswaardig te maken. "Een beetje menswaardig" te maken, moet ik eigenlijk zeggen. Dat betekent concreet dat als er een publieksactie op gang komt – giro 555 – dat je dan als Nederlands kabinet moet zeggen: zoals wij in dit soort situaties altijd doen, verdubbelen wij de opbrengst van die actie. Het is nodig! Kijk iedere avond naar de beelden, de

hele avond lang! Ik herhaal dus het verzoek aan de regering dat mijn collega Verhagen gistermiddag in het overleg heeft gedaan over die verdubbeling. Ik roep het kabinet dringend op met de minister voor Ontwikkelingssamenwerking te praten en haar ervan te overtuigen dat dat moet. Ik roep in dit kader ook de publieke en de commerciële omroepen op om alles uit de kast te halen om die giro 555-actie met programma's te stimuleren. Ik heb daar namelijk nog niet veel van gemerkt. Dat kan en dat moet kunnen. Daarbij mag niet de vraag zijn wie de voortrekkersrol vervult, of dat de publieke of de commerciële omroep is. Daar moet uit te komen zijn.

Wat ook moet, is dat het meest arme land van Europa, het straatarme Albanië, gewoon geholpen wordt. Het geven van hulp mag niet afhankelijk zijn van het wel of niet voorkomen op het lijstje van landen waaraan ontwikkelingshulp wordt gegeven. Nederland moet binnen de beperkte mogelijkheden die het heeft in zo'n crisis, in zo'n humanitaire catastrofe, zeggen: natuurlijk doen wij dat.

Voorzitter! Ik hoop, net als op het punt van de verdubbeling van de opbrengst van die publieksactie, ook op een positief antwoord van de regering op het punt van het ondersteunen van Albanië. Het gaat dus niet alleen om Macedonië, maar ook om Albanië. Als dat antwoord niet positief zal zijn, behoud ik mij de vrijheid voor om daar in tweede termijn een motie over in te dienen. Albanië is het armste land.

De heer **Dijkstal** (VVD): Het is mogelijk dat ik de portee van de opmerking van de heer De Hoop Scheffer gemist heb, voorzitter. Wat hij doet, is sympathiek: aandacht vragen voor de problematiek en wijzen op de publieksactie. Mag ik er echter van uitgaan dat ook het CDA vindt dat het primair een zaak van het kabinet is om datgene op tafel te leggen dat in deze zeer bijzondere situatie noodzakelijk is, en op die manier te proberen de nood te lenigen?

De heer **De Hoop Scheffer** (CDA): Dat spreekt voor zich, mevrouw de voorzitter. Ik grijp nu alleen gedeeltelijk terug op hetgeen gisteren is gewisseld, waarbij ik twee punten noem waarop de regering